

آشنایی با اداره امور آزمایشگاه های دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

دکتر سینا مباشرزاده رییس اداره امور آزمایشگاه های دانشگاه علوم پزشکی اصفهان است. وی دانش آموخته دکتری تخصصی باکتری شناسی از دانشگاه علوم پزشکی اصفهان از ابتدای سال ۱۳۸۶ تا ابتدای سال ۱۳۹۱ رییس اداره آزمایشگاه ها بوده است. سپس برای ادامه تحصیل مقطع دکتری به مرخصی آموزشی رفته و مجدداً به این سمت بازگشته اند. در این چند سال نیز مسوولیت اداره به عهده سرکار خانم احمدی بوده که زحمات زیادی برای پیشبرد اهداف اداره کشیده اند. در ادامه این مصاحبه با تجربیات وی و همچنین فعالیت های این اداره آشنا خواهیم شد. در ادامه مصاحبه ما را با دکتر مباشرزاده می خوانید:

در سال ۱۳۸۸ به عنوان پایتخت فرهنگ و تمدن ایران اسلامی انتخاب شد. این شهر به داشتن معماری زیبای اسلامی و بسیاری از بلوارهای زیبا، پل های سرپوشیده، کاخ ها، مسجدها و مناره های منحصر بفرد معروف است. این امر باعث شده است که در فرهنگ ایرانی اصفهان، نصف جهان لقب بگیرد.

این شهر در آذر ۱۳۹۴ (دسامبر ۲۰۱۵) به عنوان نخستین شهر ایرانی، به شبکه شهرهای خلاق جهان زیر نظر یونسکو پیوست. بر اساس استانداردهای یونسکو شهر خلاق، شهری است که از نوآوری و توانمندی های شهروندان در توسعه پایدار شهری استفاده می کند. میدان نقش جهان یکی از بزرگترین میدان های دنیاست و نمونه برجسته ای از معماری اسلامی است که توسط یونسکو به عنوان میراث جهانی ثبت شده است.

اصفهان یا اسپهان درباره این پرونده تلفظ راهنما، اطلاعات شهری باستانی در مرکز ایران است. این شهر مرکز استان اصفهان و نیز مرکز شهرستان اصفهان است. اصفهان، سومین شهر پهناور ایران پس از تهران، مشهد و سومین شهر پرجمعیت ایران پس از تهران و مشهد است. این شهر در میان سال های ۱۰۵۰ تا ۱۷۲۲ میلادی به ویژه در قرن شانزدهم میلادی در میان حکومت صفویان هنگامی که برای دومین بار (پس از دوران سلجوقیان) پایتخت ایران شد، رونق فراوانی گرفت. حتی امروزه نیز شهر مقدار زیادی از شکوه گذشته خود را حفظ کرده است. بناهای تاریخی متعددی در شهر وجود دارد که تعدادی از آن ها به عنوان میراث تاریخی در یونسکو به ثبت رسیده اند. اصفهان در سال ۲۰۰۶ به عنوان پایتخت فرهنگی جهان اسلام و

آزمایشات مولکولی، ایمونو هیستوشیمی و ...
 ✓ بررسی و بازدید از آزمایشگاه های دولتی
 متقاضی واگذاری
 ✓ نظارت و پایش شرکت های توزیع کننده کیت و فرآورده های آزمایشگاهی براساس چک لیست های تخصصی
 ✓ نظارت بر نحوه رعایت الزامات استاندارد سازمان انتقال خون در کلیه بیمارستان ها
 ✓ اعتباربخشی آزمایشگاه و بانک خون بیمارستان ها
 ✓ استقرار استانداردهای آزمایشگاه مرجع سلامت در کلیه آزمایشگاه های تابعه استان
 ✓ استقرار نظام مراقبت از فرایندهای کیت و فرآورده های تشخیصی
 ✓ نظارت بر نحوه دفع پسماند
 ✓ ارتقاء ایمنی و امنیت زیستی در

تعداد پرسنل، دارا بودن فضای فیزیکی و ...
 ✓ نظارت بر آزمایشگاه های بیمارستان های تابعه در خصوص نحوه اجرای طرح تحول نظام سلامت (ارجاع نمونه، مدیریت آزمایشهای اورژانس، مدیریت نمونه، رسیدگی به شکایات مطروحه و ...)
 ✓ بازدید از فضای فیزیکی آزمایشگاه های جدید التاسیس و یا متقاضی جابجایی
 ✓ همکاری با آزمایشگاه مرجع سلامت در خصوص بازدیدهای استانی (متقاضی لوح کیفیت و ...)
 ✓ نظارت بر اجرای دقیق برنامه کنترل کیفی داخلی و خارجی آزمایشگاه ها و نحوه ثبت آنها
 ✓ پیگیری نحوه رسیدگی به موارد عدم انطباق ها در آزمایشگاه ها
 ✓ بازدید از آزمایشگاه های متقاضی انجام

در آغاز، خواهشمند است در باره ی کارویژه اداره امور آزمایشگاه ها توضیح دهید؟
 ◀ نظارت:
 ✓ نظارت بر آزمایشگاه های بخش خصوصی و دولتی تحت پوشش (اعم از بیمارستان ها، درمانگاه ها و ...)
 ✓ نظارت بر آزمایشگاه های متقاضی دریافت یا تمدید لوح کیفیت
 ✓ نظارت و مسوول حسن اجرای مقررات و ضوابط در آزمایشگاه های تشخیص طبی
 ✓ نظارت و مسوول حسن اجرای استانداردهای موجود و مصوب آزمایشگاهی و رعایت دستورالعمل ها و مقررات مربوطه
 ✓ برنامه ریزی و انجام بازدیدهای مستمر و کارشناسی از آزمایشگاه ها از نظر دارا بودن شرایط استاندارد (رعایت اصول فنی و تخصصی،

آزمایشگاه‌های تشخیص طبی از طریق نظارت و آموزش
◀ آموزش:

✓ برگزاری کلاس‌های آموزشی ضمن خدمت و مداوم
✓ برنامه ریزی آموزشی جهت مسوولان و پرسنل فنی آزمایشگاه‌های تابعه و همچنین دانشگاه‌هایی که دانشگاه اصفهان معین آنها است (یزد، چهار محال بختیاری قم، اراک، کاشان و ...) در خصوص تضمین کیفیت، ایمنی و نحوه صحیح مستند سازی

✓ آموزش استانداردهای آزمایشگاه‌های تشخیص طبی به پرسنل تحت پوشش، ممیزین دانشگاه‌های تحت پوشش، سایر رشته‌های علوم آزمایشگاهی در مراکز مثل بانک خون و هماهنگی جهت آموزش پرسنل آزمایشگاه‌های زندان‌ها

✓ همکاری در امر آموزش دانشجویان
✓ آموزش مدیران و روسای بیمارستان‌های تابعه

✓ تربیت ممیزین جهت پایش‌های استانی بر اساس استاندارد‌های آزمایشگاه مرجع سلامت
◀ انجام امور مربوط به تاسیس و مسوولیت فنی شامل: دریافت مدارک، کارشناسی، بازدید از محل آزمایشگاه، تشکیل کمیسیون قانونی آزمایشگاه‌ها، صدور پروانه، تمدید پروانه، ابطال پروانه، معرفی مسوول فنی موقت آزمایشگاه، جانشین همکار، لغو صلاحیت (منطبق با فرآیند تاسیس و قبول مسوولیت فنی آزمایشگاه و ضوابط و مقررات)

◀ مدیریت تجهیزات و فرآورده‌های آزمایشگاهی مراکز تحت پوشش
◀ همکاری:

✓ همکاری با کلیه سازمان‌های مرتبط (آزمایشگاه مرجع سلامت، اداره آموزش مداوم دانشگاه، معاونت پشتیبانی دانشگاه، مدیریت توسعه سازمان و منابع انسانی دانشگاه، معاونت بهداشتی، سازمان‌های بیمه گر، سازمان نظام پزشکی، سازمان انتقال خون، زندان‌ها و ...) ✓ همکاری با دفتر فنی دانشگاه در خصوص تائید و بررسی نقشه فضای فیزیکی آزمایشگاه‌های درمانگاه‌ها، کلینیک‌های ویژه، بیمارستان‌ها و ... ✓ همکاری با آزمایشگاه مرجع سلامت

در خصوص استقرار استانداردها

◀ شرکت در جلسات مرتبط (کارگروه واگذاری آزمایشگاه‌های مراکز دولتی، ثبت سرطان، اعتبار بخشی، کنترل عفونت، بانک خون، نقل و انتقالات، کمیته پیشنهادات، شورای مسوولین، جلسات درون بخشی و برون بخشی، کمیته فنی و ...) ✓ شرکت در جلسات، کنگره‌ها و کارگاه‌های آزمایشگاه مرجع سلامت

◀ مکانیزاسیون و الکترونیک کردن امور:
✓ جمع آوری و ثبت اطلاعات درخواستی اداره کل آزمایشگاه مرجع سلامت در سایت مرجع سلامت شامل (اطلاعات دموگرافیک، اطلاعات پرسنلی، اطلاعات کمیسیون ماده ۲۰، اطلاعات آموزش، عملکرد آموزشی، اطلاعات مسوولین فنی همکار و موقت، پیگیری و ثبت GPS مراکز تحت پوشش، آزمایشگاه‌های تعطیل شده، بارگذاری پرونده‌های کمیسیون ماده ۲۰ و ...)

✓ دریافت اطلاعیه‌ها، اخبار، دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها و ... از سایت آزمایشگاه مرجع سلامت
✓ پیگیری و اطلاع‌رسانی بخشنامه‌ها، اخبار، اطلاعیه‌ها به آزمایشگاه‌های تحت پوشش به صورت الکترونیک (درج در سایت و ارسال پیامک)
✓ پیگیری و ورود اطلاعات در سایت اداره امور آزمایشگاه‌های معاونت درمان شامل: اخبار، اطلاعیه‌ها، دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها و ...

✓ مدیریت الکترونیک شدن پرونده‌های آزمایشگاه‌های تحت پوشش

◀ جمع آوری و ارائه گزارش و ارسال اطلاعات و آمار مربوط به خدمات کمی و کیفی آزمایشگاه‌های تشخیص طبی به مراجع
◀ مدیریت اطلاعات بیماری‌های منطقه از طریق جمع آوری داده‌ها از آزمایشگاه‌ها تابعه و ارائه به آزمایشگاه مرجع سلامت، مسوولین و مراجع ذیربط

◀ تهیه برنامه عملیاتی سالیانه متناظر با برنامه عملیاتی آزمایشگاه مرجع سلامت
◀ نظارت و رسیدگی به شکایات مطروحه از طرف بیماران، پزشکان، مؤسسات دولتی و

خصوصی، پرسنل فنی، مسوولین فنی و ... از نظر رعایت ضوابط و آیین نامه، تعرفه‌های قانونی و ...

در آزمایشگاه‌های دولتی و خصوصی
◀ برگزاری کمیسیون طرح علوم آزمایشگاهی از طریق سایت معاونت درمان و بررسی پرونده‌های متقاضیان و توزیع نیروهای طرحی بر اساس نیاز سنجی مراکز
◀ تشکیل کمیته‌ها:

✓ تشکیل کمیته فنی نظارتی و اخلاق حرفه‌ای در آزمایشگاه‌های تشخیص طبی استان
✓ تشکیل کمیته‌های علمی - تخصصی در خصوص ارتقاء ارائه خدمات آزمایشگاهی به بیماران

✓ برگزاری کمیته استانی بانک خون
◀ مشاوره به آزمایشگاه‌های تشخیص طبی در خصوص ارتقاء کیفیت، مستندسازی، ایمنی، خرید تجهیزات و ... (حضور و تلفنی)
◀ جوابگویی ارباب رجوع به صورت حضوری و تلفنی

◀ برآورد، تامین و توزیع نیروی فنی آزمایشگاهی (طرحی، استخدامی، انتقالات و ...)

◀ اجرای طرح تحول نظام سلامت در آزمایشگاه‌های بیمارستان‌های دولتی تحت پوشش:
✓ گسترش و تقویت شبکه آزمایشگاهی استان
✓ بررسی لیست آزمایشات، کارکنان و تجهیزات بیمارستان‌های تابعه جهت اجرای طرح تحول نظام سلامت

✓ تهیه، تنظیم و ویرایش قرارداد خرید خدمات و ارسال دستورالعمل‌ها و اطلاعیه‌های مربوط به طرح تحول نظام سلامت به کلیه مراکز بیمارستانی تابعه

✓ الزام آزمایشگاه بیمارستان‌ها به رعایت دستورالعمل ارجاع، مستند نمودن فرآیند ارجاع و بررسی دوره‌ای آن به منظور انجام اقدامات مداخله‌ای مناسب

✓ بررسی قراردادهای خرید خدمات طرح تحول نظام سلامت

◀ تهیه قرارداد و تشکیل جلسات مشترک با سازمان انتقال خون و روسای محترم بیمارستان‌ها در خصوص اجرای بهینه حمل و نقل خون

وضعیت اجرای آزمون های کنترل کیفی و کالیبراسیون در مورد تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه چگونه اجرا می شود؟
کلیه آزمایشگاه های دولتی و خصوصی تحت پوشش با انجام کنترل کیفی داخلی و شرکت در سه دوره ارزیابی کنترل کیفی خارجی و همچنین انعقاد قرار داد با شرکت های مجاز جهت کالیبراسیون تجهیزات این فرآیند را بطور کامل انجام داده و اداره امور آزمایشگاه ها نظارت بر حسن اجرای آن دارد.

تعامل اداره امور آزمایشگاه ها با مدیریت بودجه دانشگاه چگونه است؟
معمولاً تعامل با مدیریت بودجه از طریق معاون محترم درمان یا قائم مقام ایشان صورت می گیرد

چه چالش هایی برای انجام منسجم و قدرتمند فرآیندهای مدیریت تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه وجود دارد و راهکارهای پیشنهادی چیست؟
با توجه به تعدد دستگاه ها و تجهیزات آزمایشگاهی، نیاز به یک بانک اطلاعات جامع تجهیزات آزمایشگاهی در کشور به منظور ارزیابی عملکرد دستگاه های موجود و شرکت های ارائه دهنده خدمات پس از فروش بسیار ضروری است.

استان شما دارای چه تعداد آزمایشگاه است و پراکنندگی آن در شهرها و روستاهای استان به چه نحو است؟

آزمایشگاه های دولتی و خصوصی تحت پوشش معاونت درمان استان اصفهان به جزء شهرستان کاشان ۲۵۳ عدد شامل آزمایشگاه های بخش خصوصی، درمانگاه ها و بیمارستان ها است. که البته آزمایشگاه های بهداشت جزء موارد فوق نیست. در کلیه شهرستان های استان اصفهان سطح بندی خدمات آزمایشگاه های بهداشتی و درمانی مناسب بوده و مشکل با اهمیتی در این مورد وجود ندارد.

آیا اداره امور آزمایشگاه ها در سیاست گذاری های کلان تجهیزات آزمایشگاهی نقش محوری دارد؟
بله پس از نظر خواهی از اداره امور آزمایشگاه ها و دریافت نظرات کارشناسی مبادرت به خرید تجهیزات آزمایشگاهی می شود.

چند نفر پرسنل دارید و وظایف هر بخش چیست؟
این اداره داری پنج نفر ممیز دوره دیده است که در هنگام ممیزی از آزمایشگاه های تحت پوشش از ۳ کارشناس با تجربه و دوره دیده آزمایشگاه رفرانس نیز استفاده می شود.

از فعالیت های علمی این اداره برایمان بگویید؟
با توجه به اینکه اداره امور آزمایشگاه های اصفهان معین ادارات امور آزمایشگاه های یزد، کاشان، قم، چهارمحال بختیاری، اراک و... است. از سال ۱۳۸۶ مسئولیت آموزش مسوولان فنی و پرسنل آزمایشگاه های تحت پوشش خود و کارشناسان ادارات امور آزمایشگاه های ذکر شده را عهده دار بوده همچنین با همکاری انجمن های علمی آزمایشگاهی اقدام به برگزاری دوره ها و سمینارهای مختلف آزمایشگاه نموده است.

نحوه نظارت بر مدیریت نگهداشت تجهیزات آزمایشگاهی در مراکز تابعه به چه صورت است؟
در هنگام ممیزی از آزمایشگاه های دولتی تحت پوشش خود پرسش نامه های مربوطه را تکمیل کرده موارد را به معاون محترم درمان گزارش داده تا نسبت به ترمیم یا جایگزینی آن اقدام لازم صورت گیرد.

بررسی قراردادهای واگذاری آزمایشگاه مراکز دولتی
تهیه و ارسال منشور اخلاق حرفه ای به منظور حفظ سلامت صنفی و رعایت حقوق بیمار به آزمایشگاه های تحت پوشش
تحت نظارت داشتن آزمایشگاه رفرانس در جهت ارائه خدمات به مراجعین سرپایی و پیگیری مشکلات آن آزمایشگاه در زمینه تامین کیت، فرآورده های تشخیصی، مواد مصرفی، سرویس و تعمیر تجهیزات، شرکت در برنامه ارزیابی خارجی کیفیت و...
همکاری موثر در برنامه های کنترل عفونت، مقاومت های آنتیبیوتیکی و پسماند های پزشکی دانشگاه متبوع

اداره امور آزمایشگاه دانشگاه شما زیر نظر ریاست دانشگاه فعالیت دارد یا معاونت؟
زیر نظر معاونت درمان فعالیت دارد. لازم است از جناب آقای دکتر طلوعی معاون محترم درمان، جناب آقای دکتر اطمینانی قائم مقام محترم درمان و جناب آقای دکتر شیرانی مدیریت محترم نظارت و اعتبار بخشی و صدور پروانه ها که مقام مافوق این اداره بوده و تعامل بسیار خوبی نیز با این عزیزان برقرار است تشکر ویژه کنم.

آیا مدیریت تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه به عهده این اداره است همان طور که مدیریت تجهیزات پزشکی توسط اداره تجهیزات پزشکی صورت می گیرد؟
اداره تجهیزات پزشکی واحد مستقل بوده اما در خصوص خرید تجهیزات آزمایشگاهی تعامل بسیار خوبی با اداره آزمایشگاه برقرار است.